روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
مدیر مسئول: مهدی گیوه‌کی

دوشنبه ۳۰ مرداد ۱۴۰۲ | ۴ صفر ۱۴۴۵
۲۰ صفحه | سال بیست و چهارم - شماره ۶۵۶۵
Monday | August 21 | 2023

جام جم

تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۰۲۱-۲۳۰۰۴۰۰۰
دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

شکاف در فهم فقر مطلق

چقدر ادعای وزیر کار درباره فقر مطلق درست است؟

ارائه آمار درباره میزان فقر در جامعه به شکل عجیبی از سوی نهادها و سازمان‌های مختلفی ارائه شده است. به‌همین‌دلیل دراختیارداشتن یک سنجه واحد معتبر در این رابطه مشکل به نظر می‌رسد. مرکز ملی آمار، مرکز پژوهش‌های مجلس، وزارت اقتصاد، سازمان بهزیستی و البته وزارت رفاه هرکدام به فراخور داده‌های دراختیارشان نسبت به این موضوع آمارهایی منتشر کرده و می‌کنند اما دیروز صولت مرتضوی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در بخش‌خبری یکی از برنامه‌های رسانه‌ملی ادعا کرد: «بخش قابل‌توجهی از فقر مطلق ریشه‌کن شده است.» در میانه حرف‌های او می‌شود به آمارهای دیگری هم برخورد ازجمله «اشتغال‌آفرینی برای بیش از یک میلیون و ۹۷۰هزار نفر». موضوع معطوف به فقر مطلق اما مولفه‌های متفاوتی در اندازه‌گیری دارد. حداقل آن‌طور که در گزارش تازه مرکز پژوهش‌های مجلس در خرداد امسال ثبت شده میزان فقر در جامعه ایرانی از ۱۹ درصد به ۳۰ درصد افزایش پیدا کرده است. اگرچه ذکر این نکته ضروری و مهم به نظر می‌رسد که بدانیم پس از فراگیری کرونا میزان فقر در جهان شیبی صعودی به خود گرفته است و جامعه ایرانی هم از این موضوع مستثنا نیست. عنوان گزارش اخیر مرکز پژوهش‌های مجلس «وضعیت فقر و ویژگی‌های فقرا در دهه گذشته (دهه ۹۰)» است. ازجمله نکاتی که در این گزارش به آن اشاره شده این است که درحال‌حاضر بیش از یک‌سوم جمعیت کشور زیر خط فقر قرار دارند اما نکته دیگر این است که خانواده‌های بالای خط فقر هم فاصله چندانی با رفتن به زیر خط فقر ندارند و مدام به این منطقه نزدیک‌تر می‌شوند. این گزارش هشدار داده که فاصله افراد بالای خط فقر روزبه‌روز تا رفتن به زیر آن کمتر می‌شود. این چشم‌اندازی نگران‌کننده برای ادامه مسیر فعلی است که می‌تواند باعث شود در سال‌های آینده درصد به‌مراتب بیشتری از جمعیت کشور به زیر خط فقر برود. دو عاملی که در دهه ۱۳۹۰ باعث بروز این وضعیت شده‌اند یکی تحریم‌های اقتصادی است و دیگری نابسامانی‌های کلان. براثر تاثیر همین دو عامل است که نرخ فقر مطلق با روندی افزایشی از ۱۹/۴ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۳۴/۴ درصد در سال ۱۴۰۰ رسیده است. روندی که توقفی در آن دیده نمی‌شود و فعلا چشم‌انداز آن رو به گسترش است. براساس این آمارها، تنها ظرف دهه ۱۳۹۰ بیش از ۱۱ میلیون نفر از جمعیت کشور به زیر خط فقر سقوط کرده‌اند. مرکز پژوهش‌های مجلس در بررسی عوامل شتاب‌دهنده فقر به مواردی همچون «افول درآمد سرانه و تورم بالا» اشاره کرده است. آنچه در گفته‌های وزیر رفاه نگران‌کننده است را می‌توان در حرف‌های سیدابراهیم رئیسی در اسفند ۱۴۰۰ هم به‌چشم دید، جایی که رئیس‌جمهور وعده داده بود طی دو هفته فقر مطلق را ریشه‌کن می‌کند! گفته‌ای که آب سردی بود روی کارشناسان این حوزه، چراکه وعده ریشه‌کنی فقر مطلق طی فقط دوهفته بیش از هرچیز نشان از ناآشنایی نسبت به حوزه آسیب‌های اجتماعی دارد.

درصد نرخ فقر کشوری (۱۳۹۹-۱۳۹۰)

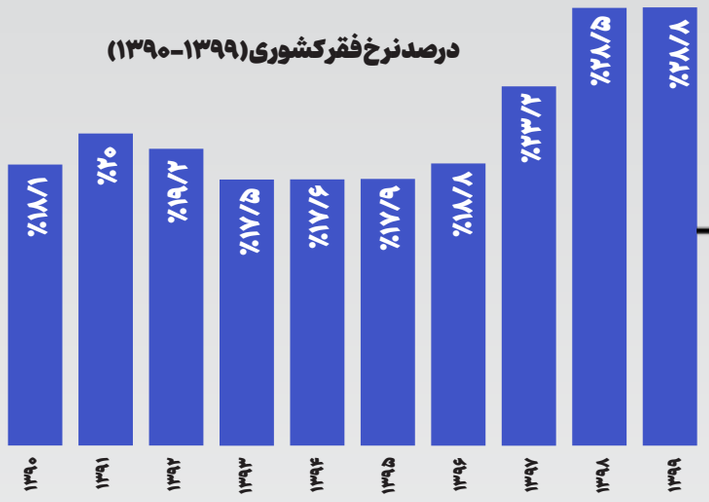

سرانه خط فقر مطلق (۱۴۰۰-۱۳۸۵)

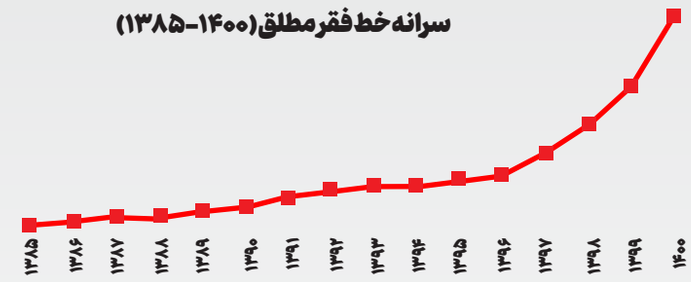

سرانه خط فقر شهری در سال ۱۴۰۰ (ریال)

تهران	۳۲,۱۶۷,۲۲۲
رشت	۲۲,۲۶۴,۵۳۲
شیراز	۲۲,۱۳۰,۱۲۲
بندرعباس	۲۱,۲۳۴,۴۲۰
اراک	۱۷,۷۴۶,۵۷۳
مازندران	۱۷,۱۳۰,۴۷۰
کرمانشاه	۱۶,۴۴۶,۳۷۳
ایلام	۱۴,۰۹۱,۱۹۷

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۲:۰۸	غروب آفتاب: ۱۸:۴۷
اذان مغرب: ۱۹:۰۶	نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۲۲
اذان صبح (فردا): ۳:۵۸	طلوع خورشید: ۵:۲۸

امروز در تاریخ

- آغاز هفته جهانی مسجد
- اجباری شدن نام خانوادگی در ایران/ ۱۳۱۳

حکمت

امام باقر(ع): ثواب صله رحم سریع‌تر از هر کار خیری به انسان می‌رسد./ کافی

نکته روز

روی خط تولید پسماند!

ماجرای پسماند و نوع مدیریت آن همواره یکی از چالش‌های شهری بوده است اما در این میان پسماندهای بیمارستانی وضعیت مخاطره‌آمیز بیشتری دارند. به‌جز میزان تولید بالای آن باید به نوع دفن و جمع‌آوری هم اشاره کنیم. در همه این سال‌ها یکی از منتقدان وضعیت پسماندهای بیمارستانی سازمان حفاظت محیط زیست بوده است، آن‌قدر که حتی کار چندین بیمارستان در تهران به تشکیل پرونده قضایی هم کشیده شد.

روزانه ۴۵۰ تن زباله عفونی

روزانه حدود ۴۵۰ تن پسماند در بیمارستان‌های کشور تولید می‌شود که از این میزان حدود ۱۹۲تن آن به پسماندهای عفونی، تیز و برنده اختصاص دارد.

۹۷درصد بیمارستان‌ها تجهیزند!

جعفر جندقی، رئیس مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت: درحال‌حاضر بیش از ۹۷ درصد بیمارستان‌ها مجهز به دستگاه بی‌خطرساز هستند.

وظیفه شهرداری است

مطابق ماده ۷ قانون مدیریت پسماند، بعد از تبدیل پسماند ویژه به پسماند عادی، سازوکار مدیریت آن در شهرهایی که بیمارستان‌ها در آن قرار دارند بر عهده شهرداری‌ها خواهد بود.

چالش مدیریت پسماند

از دیگر چالش‌های مدیریت پسماند، به‌رغم انجام تفکیک پسماند در بیمارستان‌ها، تعداد ناکافی شرکت‌های مدیریت پسماند به‌خصوص پسماندهای شیمیایی، دارویی و فلزات سنگین در زمینه جمع‌آوری، حمل‌ونقل و دفع نهایی است.

جمع‌آوری از مبدا

طبق ماده ۱۰ ضوابط مذکور، کلیه مراکز تولیدکننده پسماند پزشکی موظفند در مبدأ تولید، پسماندهای عادی و پسماندهای پزشکی ویژه خود را جمع‌آوری، تفکیک و بسته‌بندی کنند.

پیشخوان

هزارتوی یک رفاقت شیرین

نگاهی به «دوست نابغه من» روایتی است از رفاقت‌های نوجوانی

نویسنده: النا فرانته
مترجم: سودابه قیصری
ناشر: ثالث
سال انتشار: ۱۴۰۱

اگر روزی نویسنده‌ای بتواند ابعاد پیچیده کودکی و نوجوانی را در عین سادگی روایت کند شاید بشود گفت از پس سخت‌ترین کار حرفه‌اش برآمده است. مارسل پروست، جی. دی سلینجر، ترومن کاپوتی و هارپر لی از این دست هستند. چنانچه رمان «دوست نابغه من» النا فرانته را خوانده باشید خواهید دانست که دوباره با نویسنده‌ای از این جنس روبه‌رو هستید. دوستی النا و دوست نابغه‌اش لیلا دستاویز روایت این ماجراهاست. اولین نکته این روایت‌ها شاید همین دوستی باشد. رابطه‌ای که از سر حسادت گاهی به دشمنی پهلو می‌زند اما هیچ‌وقت به دشمنی نمی‌رسد. احساساتی که تا مرز نفرت جلو می‌رود اما هربار با دلسوزی و رقت قلبی که خاص دوستان بسیار نزدیک و دوستی‌های بسیار عمیق است با جزری آرام به عقب، به ساحل رفاقتی ژرف‌تر از قبل بازمی‌گردد. خیلی طول نمی‌کشد که بفهمیم النا چشم‌پوشی و همراهی همه آنهایی را دارد که شیفته دوستی و نزدیکی به کسی هستند که از نظر آنها تحسین‌برانگیز است. النا جوری دوستی با لیلا را می‌خواهد که اخلاق‌های تند و عصبی‌اش را تحمل می‌کند.

درجهت عکس

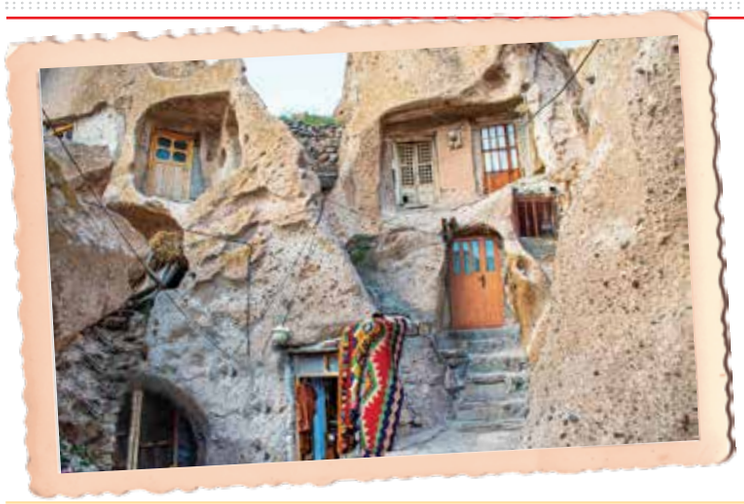

زندگی در دل کوه

روستای قدیمی و تاریخی کندوان، با بافت و معماری متناسب با اقلیم و موقعیت جغرافیایی‌اش در ۵۳ کیلومتری جنوب تبریز در استان آذربایجان‌شرقی قرار دارد. روستایی که طبیعت، معماری، فرهنگ، غذا، پوشش و بسیاری جنبه‌های دیگر از جاذبه‌های گردشگری و میراث ماندگار روستاهای کشورمان است.

جامعه

سالمندی در کمین اقتصاد

این روزها یک رسانه آمریکایی گزارشی مهم درخصوص تاثیر پیری جمعیت بر رشد اقتصادی منتشر کرده است، آن هم در اقتصاد قدرتمندی مانند چین.

کیوآرکد را اسکن کنید

خودرو

خلاقیت در خنک‌سازی

راننده‌گی در تابستان هم مصائب بی‌شمار خود را دارد. یک راننده ترکیه‌ای حالا روشی خلاقانه برای خنک‌سازی خودروی خود به کار بسته است.

کیوآرکد را اسکن کنید

جهان

دام برای مار

مارها جزو جانورانی هستند که مردم از نزدیک شدن به آنها وحشت دارند. به‌همین دلیل هم شکارچیان مار افرادی بسیار نترس به حساب می‌آیند.

کیوآرکد را اسکن کنید

جامعه

هوری که گور شد

به‌رغم رهاسازی‌های آب در تالاب هورالعظیم، با توجه به گرمای هوا و تبخیر بالای ۵۰ درصدی در سطح استان این تالاب رو به نابودی است.

کیوآرکد را اسکن کنید

پرونده

تماشا

به بهانه زادروز سریع‌ترین مرد تاریخ جهان

صاعقه در پیست

کیوآرکد را اسکن کنید

شاید اگر مربی کریکتش در دوران مدرسه، حین بازی بولینگ متوجه استعداد ذاتی او در دوومیدانی نمی‌شد هرگز جهان با سریع‌ترین مرد تاریخ و بزرگ‌ترین دونده تمام دوران‌ها آشنا نمی‌شد. یوسین بولت افسانه‌ای با قدی ۱۹۶ سانتی‌متری اعتقاد مرسوم که دونده‌های بسیار بلندقد شروع‌کننده‌های ضعیفی هستند را به چالش کشید. کمتر پیش می‌آید که ورزشکاری از رشته‌هایی مانند دوومیدانی به‌عنوان سلبریتی در جهان بدرخشد اما یوسین بولت ورزشکاری است که توانست در جنبه‌های مختلف رکوردشکنی کند و به‌عنوان یکی از شناخته‌شده‌ترین ورزشکاران روی کره‌زمین معروف شود. با وجود آن‌که شش سالی از بازنشستگی‌اش می‌گذرد اما بولت همچنان چهل‌وپنجمین ورزشکار پردرآمد جهان است. او این درآمد را از قراردادهای تبلیغاتی با شرکت‌های بزرگ ورزشی و همچنین مشاغل شخصی خود که شامل خط تولید هدفن، خط تولید لباس و رستورانش می‌شود، به‌دست می‌آورد.

بولت حاشیه‌های جالب و عجیبی در پشت سر خویش برجای گذاشته است. در المپیک ۲۰۰۸ پکن، یوسین بولت فینال دوی ۱۰۰ متر را با شکستن رکورد و ثبت زمان ۹/۶۹ ثانیه برنده شد. او این کار را در حالی انجام داد که در حین دویدن بند کفشش باز شده بود. طبق مطالعات انجام‌شده توسط دانشگاه اسلو، بولت می‌توانست در زمان ۹/۶۰ ثانیه به پایان برسد، اگر برای جشن پیروزی خود قبل از رسیدن به خط پایان، سرعت خود را کاهش نمی‌داد! البته این همه ماجرا نیست. بولت پیش از این فینال ناگت مرغ و سیب‌زمینی سرخ‌کرده خورد! فست‌فودی که نه‌تنها برای یک ورزشکار پیش از مسابقه مفید نیست بلکه سبب سنگین‌شدن و تجمع چربی اشباع در بدنش می‌شود اما بولت شکمو بی‌توجه به موقعیت حساس ورزشی‌اش این غذا را خورد، رفت و البته که مدال طلای المپیک را هم دریافت کرد!

۹ ■ دارای ۹ مدال طلای المپیک است و نخستین ورزشکاری است که به‌طور هم‌زمان رکورد دوی ۱۰۰ متر و ۲۰۰ متر را در اختیار دارد.

۲۰۱۰ ■ بولت در سال ۲۰۱۰ خاطرات خود را با عنوان «داستان من: سریع‌ترین مرد جهان» منتشر کرد. این کتاب در سال ۲۰۱۲ دوباره منتشر شد.

۱۵ ■ نخستین بار در ۱۵ سالگی در مسابقات قهرمانی نوجوانان جهان سال ۲۰۰۲ در دوی ۲۰۰ متر طلا گرفت و جوان‌ترین قهرمان مرد جهان در هر رویدادی شد.

۲۳ ■ با وجود اعلام بازنشستگی در سال ۲۰۱۷ بولت درآمد تخمینی ۲۳ میلیون دلاری در سال دارد.